

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 15/2024)

София, 17 април 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 11.04.2024 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с основни пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	3
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	4
2.1	Зърнени и маслодайни култури	4
2.2	Плодове и зеленчуци	5
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: *Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.*

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 11.04.2024 г.

Забележка: Тъй като по същото време на 2023 г. не са отчетени оперативни данни (поради Великденските празници), в раздела не се представят изменения на годишна база.

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

По оперативни данни, към 11 април 2024 г. площите за реколтиране с пшеница възлизат на 1 136,1 хил. ха, а тези с ечемик и маслодайна рапица - респективно на 158,2 хил. ха и 77,3 хил. ха.

Площи за реколтиране с основни есенни култури към 11.04.2024 г., ха

	11.04.2024
пшеница	1 136 126
ечемик (зимен)	158 166
маслодайна рапица	77 330
ръж	6 597
тритикале	16 303

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

1.2 Засети площи с основни пролетници

В ход е сеитбата на пролетни култури, като до момента са засети 327,1 хил. ха с маслодаен слънчоглед, 134,7 хил. ха с царевица за зърно и 811 ха с пролетен ечемик.

Засети площи с основни пролетници към 11.04.2024 г., ха

	11.04.2024
маслодаен слънчоглед	327 051
царевица за зърно	134 673
пролетен ечемик	811

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.3 Площи и производство на зеленчуци

От началото на годината до 11 април 2024 г. в страната са произведени 2 425 тона оранжерийни краставици и 102 тона оранжерийни домати.

Площи и производство от зеленчуци към 11.04.2024 г.

	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	1 371	*	*	*
Зеле	92	*	*	*
Домати в оранжерии	167	10	102	1 020
Краставици в оранжерии	146	43	2 425	5 640

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

По предварителни данни на НСИ (обхващащи цялата търговия със зърнени и маслодайни култури - по морски, речен и сухоземен път), през периода юли 2023 – януари 2024 г. извън страната са реализирани 4 053 хил. тона пшеница, 358,5 хил. тона ечемик и 116,7 хил. тона рапица. Износът на пшеница и ечемик е значително над отчетения по същото време на миналия сезон - респективно около два пъти и около пет пъти, докато при рапицата е налице спад от 43,6%.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Наличните данни за първите пет месеца на пазарната 2023/24 година (септември 2023 г. – януари 2024 г.) сочат съществено увеличение на износа на царевица и слънчоглед спрямо същия период на миналия сезон - съответно с 31,6%, до 330,6 хил. тона и с 30,8%, до 349,4 хил. тона.

Внос на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

По предварителни данни, през периода юли 2023 г. – януари 2024 г. в страната са внесени общо 55,7 хил. тона пшеница и 95,3 хил. тона рапица, което е респективно с 57,6% и близо три пъти над нивата отпреди една година. Импортът на ечемик през периода е незначителен – 903 тона, при 6,2 хил. тона година по-рано.

Внос на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общият внос на царевица за зърно за първите пет месеца на пазарната 2023/24 година спада с 35,5% на годишна база (до 18,9 хил. тона), а този на слънчоглед - с 16,6% (до 460 хил. тона).

2.2 Плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през м. януари 2024 г. в страната са внесени 24,4 хил. тона пресни зеленчуци и 36,4 хил. тона пресни плодове, което е съответно със 7,9% по-малко и с 5,9% повече на годишна база.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през м. януари 2024 г., сравнено със същия период на 2023 г., тона

Поток	Продукти	2023	2024	Изменение на годишна база
Внос	пресни зеленчуци	26 554	24 443	-7,9%
	пресни плодове	34 340	36 356	5,9%
Износ	пресни зеленчуци	3 268	4 833	47,9%
	пресни плодове	8 084	7 521	-7,0%

Източник: НСИ (предварителни данни за 2023 г. и 2024 г.); изчисления на МЗХ.

Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

Сред традиционно внасяните в по-големи количества зеленчуци се наблюдава чувствително намаление на годишна база на доставките на картофи (с 34,2%), краставици (с 27,9%), патладжани (с 18,3%), тикви (с 15,8%), луковни зеленчуци (с 14,9%), зеле (с 8,4%) и гъби (с 4,3%). По-сериозно повишение бележи вносът на марули (с 43,3%) моркови и репи (с 35,4%), пиперки (с 14,6%) и домати (с 14,4%).

Близо 73% от целия внос на пресни плодове през м. януари 2024 г. се формира от цитрусови плодове и банани - общо 26,4 хил. тона, с 2,5% повече спрямо същия период на 2023 г. Сравнително голям дял заемат и доставките на ябълки (13,2%), които се увеличават с 25%, до 4,8 хил. тона. Сред останалите плодове с отчитани по-значими количества по това време на годината, нараства вносът на черупкови плодове (с 63,4%), дюли (с 60,7%) и круши (с 3,7%), а намалява този на малини (с 89,8%), кайсии (с 61,8%), ягоди (с 44,7%), киви (с 32,4%), боровинки (с 9,9%) и грозде (с 1,9%).

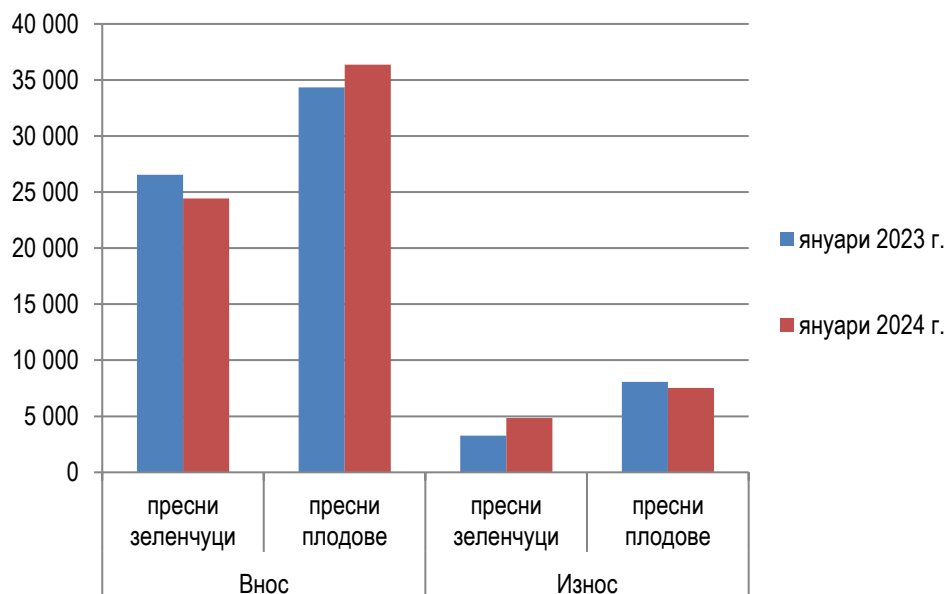
Данните за м. януари 2024 г. сочат ръст на износа на пресни зеленчуци с 47,9% на годишна база, до 4,8 хил. тона и същевременно намаление на този на пресни плодове със 7%, до 7,5 хил. тона.

Повишението на общия износ на пресни зеленчуци се дължи основно на разширената реализация на домати със 72,3%. Изнесените количества луковни зеленчуци и пиперки са няколкократно повече на годишна база, докато при краставиците се наблюдава спад от 30,8%.

Отчетеният износ на пресни плодове през първия месец на 2024 г. представлява главно реекспорт на продукти, които не са произведени в България. Само цитрусовите плодове формират близо 83% от целия експорт, като количеството спада с 16,1% на годишна

база. В сравнение със същия месец на 2023 г., износът на круши нараства многократно, а този на черупкови плодове - със 7,9%. Реализираните извън страната количества ягоди и дюли са съответно с 40,6% и 69,4% по-малко.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Средно за страната, към 10 април 2024 г. изкупните цени на хлебната пшеница и царевичата се понижават с по 0,6% на седмична база, а тази на фуражната пшеница – с 1,2%. Без промяна остават цените на ечемика и слънчогледа.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 10.04.2024 г., лв./тон без ДДС

	12.04.2023	03.04.2024	10.04.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	423	358	356	-15,8	-0,6
Фуражна пшеница	404	339	335	-17,1	-1,2
Ечемик	*	338	338	-	0,0
Царевица	441	336	334	-24,3	-0,6
Слънчоглед	742	726	726	-2,2	0,0
Рапица	*	*	*	-	-

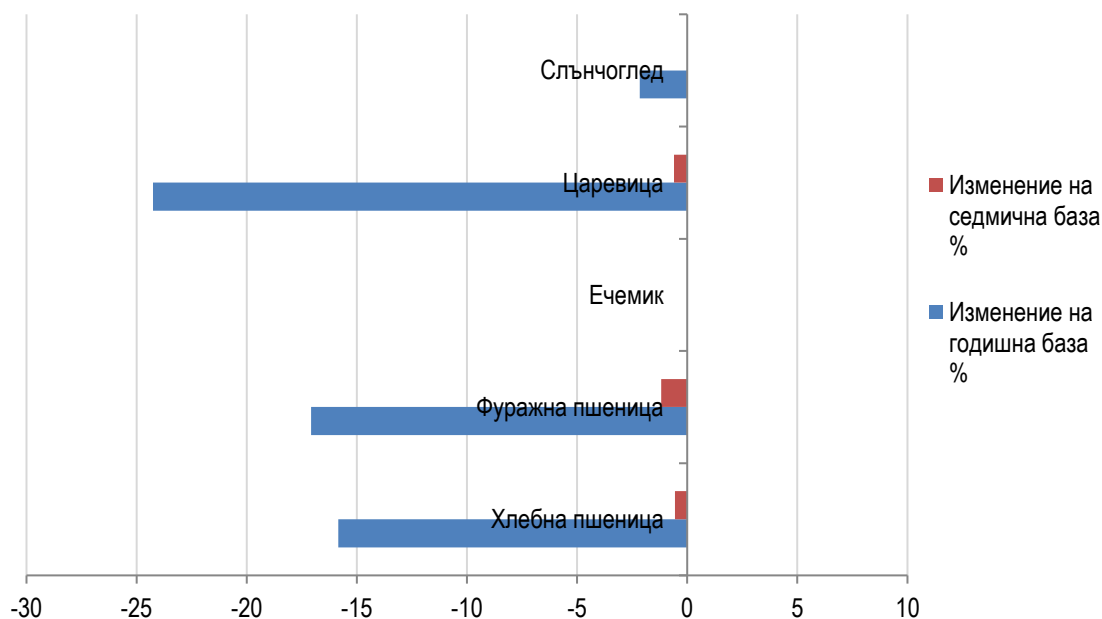
Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

Сравнението със същия период на 2023 г. показва поевтиняване на основните зърнени и маслодайни култури, което е по-съществено при царевичата (с 24,3%) и пшеницата (с

15,8% за хлебната и със 17,1% за фуражната) и слабо изразено при слънчогледа (с 2,2%).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 10.04.2024 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови изменения при търговията на едро с плодове и зеленчуци са предимно в посока нагоре. Средните цени на едро на вносните домати, ябълките, картофите и зелето на тържищата в страната са с между 0,7% (вносни домати) и 4,8% (зеле) над нивата от предходната седмица. Единствено вносните краставици поевтиняват - с 6,8%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 12.04.2024 г., лв./кг

	13.04.2023	05.04.2024	12.04.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,29	1,36	1,41	9,3	3,7
домати (оранжерийни)	3,90	*	*	-	-
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	3,60	3,03	3,05	-15,3	0,7
краставици (оранжерийни)	4,01	*	3,03	-24,4	-
краставици (внос)	3,16	2,50	2,33	-26,3	-6,8
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	4,20	4,48	*	-	-
зеле	1,25	1,24	1,30	4,0	4,8
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-

	13.04.2023	05.04.2024	12.04.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
ябълки (внос)	*	1,74	1,80	-	3,4
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към 12 април 2024 г. се отчитат съществено по-ниски цени на краставиците спрямо година по-рано – с 26,3% за вносните и с 24,4% за българските оранжерийни. Доматите също са поевтинели, макар и по-умерено - с 15,3%, докато цените на картофите и зелето са нараснали съответно с 9,3% и 4%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 12.04.2024 г.

